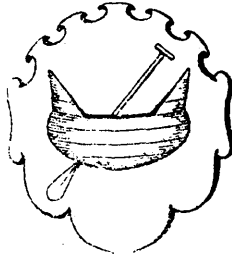

DZIENNIK

ZARZĄDU

Redakcja i administracja
Plac Wolności 14. Tel. 28-00.
Adminstr. czynna od g. 9-12 w p.
Redakcja od godz. 2-3 po południu

Prenumerata: Miesięcznie zł. 1.--

M. ŁODZI.

Ogłoszenia: Wiersz nonparel. (cztery szp. na stronie) zł. 0.20—Przed tekstem zł. 0.55—za wiersz (dwie szpalty na stronie) Drobnie zł. 0.05 za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie zł. 0.50

Cena egzemplarza zł. 0.25.

Nr. 10. (386)

Łódź, Wtorek 8 marca 1927 r.

Rok IX

Treść N-ru: Finansowanie robót kanalizacyjnych w r. 1927 | 28; Protokoły 6. i 7. specjalnych posiedzeń Rady Miejskiej z 16 i 17 lutego 1927 roku; Okólnik Nr. 6; Hojny dar dla Miejskiej Biblioteki Publicznej; Biuletyn statystyczny: Ze statystyki przywozu i wywozu towarów w m. Łodzi; Kronika miejska; Życia miast polskich.

Finansowanie robót kanalizacyjnych w r. 1927/28

(Memorjał Magistratu m. Łodzi, wniesiony do pp. Ministrów: Spraw Wewnętrznych, Robót Publicznych i Skarbu)*

We wrześniu 1924 roku Rada Miejska m. Łodzi powzięła jednomyślną decyzję o rozpoczęciu budowy kanalizacji, przyczem uznano za wskazane prowadzenie robót sposobem gospodarczym.

Jednym z głównych powodów tego stanowiska było liczenie się z tem, że m. Łódź — drugie co do wielkości miasto w Polsce — musi własnym przykładem wykazać zdolność organizacyjną do samodzielnego, bez pomocy obcych sił, stworzenia wielkiego dzieła, musi tą drogą przyczynić się do wzmocnienia zaufania do naszych instytucyj społeczno-samorządowych.

Dzisiaj, po upływie dwóch lat od momentu zapoczątkowania robót kanalizacyjnych, z dumą powiedzieć możemy, żeśmy celu powyższego dopięli: roboty poszły zjawo naprzód. W pierwszym okresie budowlanym, roku 1925, wykonano 7.800 mtr. b. kanałów różnych przekrojów, w drugim, 1926 roku, wykonano około 9.000 mtr. b. i już wczesną wiosną 1927 roku będzie można część śródmieścia odwodnić prowizorycznie od rzeki Jasieni zapomocą budowy studzienek ulicznych. Roboty, tak pod względem technicznym, jak i administracyjnym, postawione zostały na należytej wysokości, co znajduje potwierdzenie nietylko w jednogłośnie opinii miejscowego społeczeństwa, ale również w opinii czynników miarodajnych: Okręgowej Dyrekcji Robót Publicznych i samego Ministerstwa Robót Publicznych, które niejednokrotnie tak w pismach swych, jak i w czynach, dało wyraz swemu przychylnemu dla Wydziału Kanalizacji stanowisku.

* Por. Nr. 8, str. 14 „Dz. Z. m. Ł.” (Red).

Dlatego też z całą stanowczością twierdzić możemy, że zagadnienie budowy kanalizacji dla m. Łodzi pod względem technicznym zostało rozwiązane najzupełniej pomysłnie.

Niestety, nie możemy powiedzieć tego samego o stronie finansowej przedsięwzięcia.

Finanse budowy opierały się w ciągu ubiegłych 2 lat na częściowym korzystaniu z funduszy miejskich oraz na pomocy rządowej, udzielanej miastu z funduszy inwestycyjnych Ministerstwa Robót Publicznych i funduszy Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, ze względów polityki przemysłowej i zatrudnienia rocznie około 1500 robotników przy budowie kanalizacji.

Pierwszą pożyczkę na cele kanalizacyjne otrzymało miasto w roku 1925 w wysokości zł. 3.600.000.—

Pożyczka ta, oprocentowana na 12 proc. w stosunku rocznym, została całkowicie wydatkowana na roboty kanalizacyjne w okresie 1925 roku. W tym samym okresie Magistrat wydatkował na budowę kanalizacji z funduszy ogólno-miejskich zł. 542.969,95 i w ten sposób budżet Wydziału Kanalizacji w roku 1925 zamknięty został sumą zł. 4.142.969,95.

Z ukończeniem roku 1925 dalsze prowadzenie robót kanalizacyjnych, ich rozmiar, moment ich rozpoczęcia, znowu znalazły się pod znakiem zapytania. Dopiero w marcu 1926 roku sprawa została ostatecznie załatwiona: Rząd, mając na względzie panujące w Łodzi bezrobocie, uznał za możliwe przeznaczyć złotych 1.500.000 z kredytów Ministerstwa Robót Publicznych na zatrudnienie bezrobotnych i zł. 1.000.000 z kredytów Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej na zapomogi dla bezrobotnych — razem złotych 2.500.000.— w formie ulgowej pożyczki Magistratowi m. Łodzi na cele budowy kanalizacji. Pożyczka ta — oprocentowana w stosunku 6 proc. rocznie i zwrotna ratami w terminach, przewidzianych pomiędzy 1 września 1927 roku i 15 czerwca 1931 roku — została wypłacona miastu do dnia 1 grudnia 1926 roku w pełnej wysokości zł. 2.500.000.

Jednocześnie miasto wyasygnowało z funduszy własnych w ciągu roku 1926 Wydziałowi Kanalizacji i Wodociągów sumę zł. 1.757.196,55 oraz pozostałość kasową z 1925 roku zł. 84.804,04; tem samem całkowity budżet Wydziału i wszystkie przewidziane do wybudowania kanały, nie licząc dodatkowo wykonanych robót na Placu Wolności, zostały ukończone.

Ogólne wydatki roku 1926 składają się z sum, wydanych na:

robociznę przy budowie	zł. 2.426.433,65	57 proc.
materiały	„ 1.363.688,01	31 „
koszty ogólne: $\frac{0}{100}$ od pożyczek, grunta i t. d.	„ 490.872,76	12 „
	Ogółem zł. 4.280.994,44	100 proc.
pozostałość w kasie na 1. I. 1927 r. —	„ 61.006,15	
	Razem zł. 4.342.000,59	

Pomijając bardzo korzystny stosunek procentowy kosztu robocizny do materiałów, należy zauważyć, że zł. 2.500.000 pożyczki państwowej poszło prawie w zupełności na robociznę, a więc cel pożyczki został osiągnięty. Natomiast materiały i t. p. zakupiło miasto własnym wysiłkiem finansowym.

Na rok 1927 przewiduje miasto budżet Wydziału Kanalizacji w dwóch alternatywach, a mianowicie:

Alternatywa pierwsza: budżet w sumie złotych 4.351.657.— obejmujący roboty następujące, zgodnie z załączonym planem:

1) Budowę kolektorów miejskich: przez ulicę 6-go Sierpnia od 28 p. Strzelców Kaniowskich do ul. Nowotowarowej i przez Nowotowarową do ul. Karolewskiej, razem długości 1624 mtr., wymiarów od 120 x 200 cm. do 240 x 240 cm.;

2) Budowę głównego kolektora o wymiarach 250 x 300 cm., długości 2.050 mtr. od połączenia kolektorów miejskich I i II na ul. Obywatelskiej do stacji oczyszczania ścieków na Lublinku;

3) Budowę stacji mechanicznej oczyszczania ścieków na Lublinku z konstrukcjami nadziemnymi i zmontowaniem piaseczników i sit stałych;

4) Budowę prowizorycznego wylotu do rzeki Neru, długości 2.000 metrów;

5) Budowę 2.880 mtr. kanałów ulicznych rurowych w mieście. Niezależnie od powyższego już obecnie przez wstawienie studzienek ulicznych zostaną w roku 1927 spuszczone ścieki uliczne przez sieć kanałów do rzeki Karolewki. A więc pierwsza cecha regularnej kanalizacji — odwodnienie śródmieścia z wód deszczowych i zalewów burzowych będzie faktem dokonanym.

Powyższy budżet Wydziału w sumie zł. 4.351.657.— jest jednakże pokryty z wpływów miejskich tylko do kwoty złotych 1.851.657.—, natomiast suma zł. 2.500.000.— musi być pokryta z wpływów nadzwyczajnych i z pożyczki państwowej.

Alternatywa druga: budżet Wydziału w sumie złotych 1.199.608.—, obejmujący wszystkie roboty, przewidziane planem 4-miljonowym, ponadto (według załącznika):

1) Zupełne wybudowanie stacji oczyszczania ścieków na Lublinku, łącznie z budową dwóch osadników;

2) Całkowitą regulację rzeki Karolewki z budową burzowca;

3) Zwiększenie ilości murowanych kanałów miejskich z 1.624 mtr. b., przewidzianych budżetem 4-miljonowym, do liczby 5.101 mtr. b.;

4) Zwiększenie ilości rurowych kanałów miejskich z 2.880 mtr. b., przewidzianych budżetem 4-miljonowym, do liczby 3.924 mtr. b.

Powyższy budżet jest pokryty z wpływów miejskich do kwoty zł. 1.851.657.—, a więc do jego wykonania musi być uzyskana suma z wpływów nadzwyczajnych w wysokości zł. 5.347.951.

Dalsze losy kanalizacji przewiduje miasto, jak następuje:

Przy pierwszej alternatywie budżetu na rok 1927 w sumie złotych 4.351.657.— za dwa lata, t. j. w początku roku 1929, po wybudowaniu głównego kolektora, stacji oczyszczania ścieków i głównego wylotu do rzeki Ner w r. b., można będzie rozpocząć prawidłową eksploatację tej części sieci miejskiej, której budowa przed dwoma laty rozpoczęta została i której ogólna długość do roku 1928 włącznie dosięgnie liczby trzydziestu kilku kilometrów. Z chwilą częściowego uruchomienia sieci, miasto rozpocznie czerpać dochód z wybudowanych kanałów — wysokość tego dochodu obecnie nie może być określona wobec braku zatwierdzonej taryfy opłat i podatków kanałowych, jednakże — mając na względzie wysokość sumy, wydatkowanej na budowę kanalizacji od roku 1928 (około złotych 20.000.000.—) i licząc się z tem, że uruchomiona część sieci kanałowej będzie miała około 60 klm. frontów posesji w dzielnicy, najbardziej bogatej i gęsto zaludnionej — można bez przesady określić dochód z kanalizacji od roku 1929 na zł. 1.000.000.— rocznie. Suma ta — w miarę rozszerzania sieci — będzie wzrastać i użyta będzie początkowo na spłatę zaciągniętych do chwili obecnej pożyczek rządowych, których termin płatności wypada na lata 1929—1931, a następnie, po pokryciu kosztów eks-

ploatacji, które, zwłaszcza na początku, będą minimalne, użyta będzie na zwiększenie kapitału budowlanego i na przyspieszenie zupełnego skanalizowania miasta.

Przy drugiej alternatywie — budżecie zł. 7.199.608 — uruchomienie sieci nastąpi już w roku 1928, a więc będzie znacznie korzystniejszy stan sprawy dla miasta w pierwszym rządzie ze względów higienicznych, jak i gospodarczych.

Magistrat m. Łodzi, podając dotychczasowy przebieg pracy władz miejskich w sprawie budowy kanalizacji do wiadomości Panu Ministrowi, prosi jednocześnie o udzielenie pożyczki, przeznaczonej do pokrycia deficytu robót kanalizacyjnych w roku 1927 w wysokości zł. 5.347.951.—, oświadczając, że roboty będą prowadzone z dotychczasową intensywnością, że zatrudnionych będzie około 3000 ludzi przez cały okres budowlany r.b. i cel — wykonanie wielkiego dzieła kanalizacji w mieście Łodzi z własnych sił społeczeństwa i Państwa — będzie osiągnięty.

Protokół

6. (V sesji) specjalnego posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dnia 16 lutego 1927 roku.

Komplet radnych 75. Obecnych radnych 56. Komplet członków Magistratu 11. Obecnych członków Magistratu 9.

Posiedzenie otworzył o godz. 21 Prezes Rady Miejskiej, dr. B. Fichna, w obecności quorum Rady (65 członków), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego radnych-sekretarzy W. Credową i K. Dworznieckiego oraz Dyrektora Biura Rady, P. Rundo, do prowadzenia protokołu.

PRZYJĘTO DO WIADOMOŚCI:

Zawiadomienia członków Rady Miejskiej: M. Cynarskiego, Z. Fiedlera, dr. W. Garlińskiego, dr. St. Kopcińskiego, L. Grzegorzaka, M. Przedpeńskiej, F. Waszkiewicza i W. Wojewódzkiego, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu w dniu dzisiejszym.

UCHWALONO:

I. W sprawie zaciągnięcia ze Skarbu Państwa pożyczki w kwocie zł. 115.000 na prowadzenie robót inwestycyjnych w celu zatrudnienia bezrobotnych:

(I Uchwalenie).

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 56 z dnia 18 stycznia 1927 roku, upoważnia Magistrat m. Łodzi do zaciągnięcia ze Skarbu Państwa dalszej pożyczki na prowadzenie robót inwestycyjnych, w celu zatrudnienia bezrobotnych, w kwocie zł. 115.000, przyznanej reskryptem Ministerstwa Robót Publicznych Nr. IV 6894 z dnia 20 listopada 1926 roku, oprocentowanej na 6 proc. zgóry w stosunku rocznym, a zwrotnej w czasie od dnia 1 maja 1927 roku do dnia 1 maja 1929 roku w ratach rocznych.

Pożyczka powyższa przeznaczona jest wyłącznie na uruchomienie robót inwestycyjnych, celem zatrudnienia bezrobotnych.

(W głosowaniu brało udział 65 członków R. M., uchwałę powzięto jednomyślnie).

II. W sprawie podwyższenia pborów pracowników Gazowni Miejskiej w Łodzi:

Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu Nr. 78 z dnia 1 lutego 1927 roku, postanawia:

1. podwyższyć z ważnością od dnia 1 stycznia 1927 roku pobory pracownikom Gazowni Miejskiej w Łodzi o 10 proc;

2. podwyższyć w związku z tem

a) w budżecie Gazowni Miejskiej w Łodzi na I kwartał 1927 r.

poz. I tyt. I wydatków o zł. 19.240.—,

„ I „ III wpływów „ „ 19.240.—,

b) w budżecie Gazowni Miejskiej w Łodzi na rok administracyjny 1927/28

poz. I tyt. I wydatków o zł. 115.434.—,

„ I „ III wpływów „ „ 115.434.—.

3. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

III. W sprawie budżetu Zarządu Miejskiego na rok administracyjny 1927 28:

a) budżetu Gazowni Miejskiej:

1. Zatwierdzić w drugim czytaniu:

Tytuł II — Z koks:

we wpływach (zwyczajnych) poz. a) — zł. 384.540, b) 5.432. Ogółem więc we wpływach (zwyczajnych) — 389.972;

w wydatkach (zwyczajnych) poz. a) — 361.820, b) 18.510. Ogółem więc w wydatkach (zwyczajnych) zł. 380.330.

Tytuł III — Ze smoły:

we wpływach (zwyczajnych) — zł. 267.094. (W związku z podwyższeniem kwoty ze sprzedaży o zł. 115.434).

w wydatkach (zwyczajnych) — zł. 516.460.

Tytuł IV.

we wpływach (zwyczajnych) poz. 1 — 32.730.—.

w wydatkach (zwyczajnych) poz. 1 — 236.490.—.

Tytuł V.

we wpływach (zwyczajnych) poz. 1 — 168.000.—.

w wydatkach (zwyczajnych) poz. 1 — 265.837.—.

Tytuł VI.

we wpływach (zwyczajnych) poz. 1 — 50.000.—.

w wydatkach (zwyczajnych) poz. 1 — 57.752.—.

Tytuł VII

we wpływach (zwyczajnych) poz. 1 — 40.000.—.

Tytuł VIII.

skreślić.

ZESTAWIENIE

Tytuł	Wpływy	Wydatki
IV	32.730	236.490
III	267.094	516.460
II	389.972	380.330
V	168.000	265.837
VI	50.000	57.752
VII	40.000	
VIII		

V	168.000.—	265.837.—
VI	50.000.—	57.752.—
VII	40.000.—	—
	<u>2.813.176.—</u>	<u>2.813.176.—</u>

2. Wnioski:

a) Rada Miejska wzywa Magistrat do przedsięwzięcia środków, celem przywrócenia wydajności retort do normy przedwojennej.

b) Wzywa się Magistrat do zamiany starych rur, w celu zredukowania strat na ulatniającym się gazie.

c) Wzywa się Magistrat do niezwłocznego uregulowania sprawy rozrachunku z Gazownią Miejską.

d) Rada Miejska wzywa Magistrat do opracowania i przedstawienia Radzie w przeciągu 6 miesięcy projektu budowy nowej gazowni lub doprowadzenia obecnej gazowni do takiego stanu, aby cena gazu została znacznie zredukowana, aby gaz mógł być konsumowany przez najszersze warstwy ludności.

e) Wzywa się Magistrat, aby w terminie 2-miesięcznym przedstawił Radzie Miejskiej projekty, dotyczące podniesienia dochodowości gazowni i innych przedsięwzięć miejskich oraz konsumpcji gazu.

3. Wniosek r. dr. Schweiga w sprawie zniesienia opłaty za kontrolowanie liczników przekazać Komisji Finansowo-Budżetowej.

b) budżetu Dz. III — Oświaty i Kultury:

Sprawę referuje r. Idzkowski, referent Działu. W dyskusji zabierali głos członkowie Rady: Drabarek, Lichtenstein, Holenderski, Puto, Klim, dr. Schweig, Nowacki oraz, jako ostatni, referent Idzkowski.

Dyskusję zakończono. Uchwał budżetowych nie powzięto.

c) budżetu Dz. VI. — Zdrowotności Publicznej:

Sprawę referuje r. Zubert, referent Działu. W dyskusji zabierali głos członkowie Rady Miejskiej: Rapalski, Drabarek, Milman, dr. Schweig, Holenderski oraz, jako ostatni, referent r. Zubert.

Dyskusję zakończono. Uchwał budżetowych nie powzięto.

d) budżetu Dz. I — Prezydjalnego:

Sprawę referuje wprzez. Wolczyński. Ze względu na to, że na wezwanie przewodniczącego nikt z członków Rady Miejskiej nie zapisał się do głosu, przewodniczący stwierdza, że dyskusję nad danym Działem należy uważać za skończoną.

Uchwał budżetowych nie powzięto.

e) budżetu Dz. VIII d — Urzędu Zasiłkowego dla Bezrobotnych:

Sprawę referuje r. Wiśniewski, referent Działu. W dyskusji zabierał głos r. Rapalski.

Dyskusję zakończono. Uchwał budżetowych nie powzięto.

f) budżetu Dz. VIII a — Urzędu Stanu Cywilnego:

Sprawę referuje r. Turski, referent Działu. Ze względu na to, że na wezwanie przewodniczącego nikt z członków Rady Miejskiej nie zapisał się do głosu, przewodniczący stwierdza, że dyskusję nad danym działem należy uważać za skończoną.

Uchwał budżetowych nie powzięto.

g) budżetu Dz. IX — Statystycznego:

Sprawę referuje r. Turski, referent Działu.

Ze względu na to, że na wezwanie przewodniczącego nikt z członków Rady Miejskiej nie zapisał się do głosu, przewodniczący stwierdza, że dyskusję nad danym działem należy uważać za skończoną.

Uchwał budżetowych nie powzięto.

h) budżetu Dz. VIIIc — Urzędu Rozjemczego dla Spraw Najmu:

Sprawę referuje r. Turski, referent Działu.

Ze względu na to, że na wezwanie przewodniczącego nikt z członków Rady Miejskiej nie zapisał się do głosu, przewodniczący stwierdza, że dyskusję nad danym działem należy uważać za skończoną.

Uchwał budżetowych nie powzięto.

i) budżetu Cegielni Miejskiej:

Sprawę referuje r. Turski, referent Działu.

Ze względu na to, że na wezwanie przewodniczącego nikt z członków Rady Miejskiej nie zapisał się do głosu, przewodniczący stwierdza, że dyskusję nad danym działem należy uważać za skończoną.

Uchwał budżetowych nie powzięto.

j) budżetu Działu Remontu i Warsztatów Reparatywnych:

Sprawę referuje r. Turski, referent Działu.

Ze względu na to, że na wezwanie przewodniczącego nikt z członków Rady Miejskiej nie zapisał się do głosu, przewodniczący stwierdza, że dyskusję nad danym działem należy uważać za skończoną.

Uchwał budżetowych nie powzięto.

k) budżetu Gospodarstwa Mlecznego:

Sprawę referuje r. Turski, referent Działu.

Ze względu na to, że na wezwanie przewodniczącego nikt z członków Rady Miejskiej nie zapisał się do głosu, przewodniczący stwierdza, że dyskusję nad danym działem należy uważać za skończoną.

Uchwał budżetowych nie powzięto.

l) budżetu Stajni Miejskiej:

Sprawę referuje r. Turski, referent Działu.

Ze względu na to, że na wezwanie przewodniczącego nikt z członków Rady Miejskiej nie zapisał się do głosu, przewodniczący stwierdza, że dyskusję nad danym działem należy uważać za skończoną.

Uchwał budżetowych nie powzięto.

ł) budżetu Pralni Miejskiej:

Sprawę referuje r. Turski, referent Działu.

Ze względu na to, że na wezwanie przewodniczącego nikt z członków Rady Miejskiej nie zapisał się do głosu, przewodniczący stwierdza, że dyskusję nad danym działem należy uważać za skończoną.

Uchwał budżetowych nie powzięto.

m) budżetu Gospodarstwa Rolno-Lésnego:

Sprawę referuje r. Turski, referent Działu.

Ze względu na to, że na wezwanie przewodniczącego nikt z członków Rady Miejskiej nie zapisał się do głosu, przewodniczący stwierdza, że dyskusję nad danym działem należy uważać za skończoną.

Uchwał budżetowych nie powzięto.

n) budżetu Kinematografu Oświatowego:

Sprawę referuje r. Idzkowski, referent Działu.

Ze względu na to, że na wezwanie przewodniczącego nikt z członków Rady Miejskiej nie zapisał się do głosu, przewodniczący stwierdza, że dyskusję nad danym działem należy uważać za skończoną.

Uchwał budżetowych nie powzięto.

Z powodu spóźnionej pory, przewodniczący odracza dalsze czytanie budżetu do jutrzejszego posiedzenia Rady i godz. 0,15 posiedzenie zamyka.

Prowadzący protokół:

(—) P. Rundo

Radni-sekretarze:

(—) W. Credowa

(—) K. Dworzniecki.

Przewodniczący:

(—) Dr. B. Fichna

Protokół

7. (V sesji) specjalnego posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dnia 17 lutego 1927 roku.

Komplet radnych 75. Obecnych radnych 57. Komplet członków Magistratu 11. Obecnych członków Magistratu 10.

Posiedzenie otworzył o godz. 20 min. 45 Prezes Rady Miejskiej, dr. B. Fichna, w obecności quorum Rady (67 członków), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego radnych-sekretarzy W. Credową i K. Dworznieckiego oraz Dyrektora Biura Rady, P. Rundo do prowadzenia protokołu.

PRZYJĘTO DO WIADOMOŚCI:

1. Zawiadomienia członków Rady Miejskiej: M. Cynarskiego, Z. Fiedlera, dr. W. Garlińskiego, dr. St. Kopcińskiego, L. Grzegorzaka, M. Przedpeńskiej, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu w dniu dzisiejszym.

2. Następujące oświadczenia:

a) r. Lichtensteina, w imieniu fr. Bundu,

W ciągu 10-letniej działalności naszej frakcji na terenie łódzkiej [Rady Miejskiej] prowadząc bezustanną, a konsekwentną walkę o nasze postulaty zgodnie z naszym programem i sumieniem, nigdy nie schodziliśmy z torów demokratycznego parlamentaryzmu i nigdy również nasze zachowanie nie było w sprzeczności ani ze zwyczajami parlamentarnymi, ani też z obowiązującym regulaminem obrad.

Niestety, jednak postępowanie obecnej większości radzieckiej, od pierwszej chwili kadencji, aż po dzień dzisiejszy, w stosunku do nas i do potrzeb odłamu obywateli naszego miasta, którego reprezentantami mamy zaszczyt być, było i jest pasmem zniewagi i krzywd, urągającym najelementarniejszym pojęciem istotnej demokracji szczególnie w zastosowaniu do samorządu municypalnego. Uważamy bowiem, iż samorząd miejski jako cząstka zaledwie ogólnego systemu państwowego, nie będąc władnym do zasadniczego rozstrzygnięcia kwestyj spornych pomiędzy różnymi grupami i klasami społecznymi, nie ma prawa zignorowania, w swojej praktyczno-gospodarczej działalności, potrzeb i wymagań poszczególnych części obywateli danego miasta, ponoszących wszystkie ciężary na rzecz samorządu, narówni ze wszystkimi innymi obywatelami.

Tymczasem u nas dzieje się wręcz coś przeciwnego. Frakcja Bundu, reprezentująca interesy i potrzeby żydowskiej ludności robotniczej m. Łodzi, otrzymała od swoich wyborców mandat obrony interesów tej ludności na terenie samorządu łódzkiego. O-

bok interesów ogólnych zupełnie identycznych z interesami klasy robotniczej polskiej i niemieckiej, żydowska klasa robotnicza wysuwa również żądania natury narodowościowej, wynikające z jej położenia, jako mniejszości, dążącej do zapewnienia sobie rzeczywistego równouprawnienia i prawa do kulturalno-narodowego rozwoju. Aczkolwiek całokształt tych kwestyj jest zagadnieniem ogólnopaństwowym, niektóre jednak żądania z dziedziny tej są tak palące, bezwzględnie słuszne i oczywiste dla wszystkich ludzi dobrej woli iż żaden samorząd, chcący utrzymać chociażby cień demokracji, nie ma prawa zignorowania ich.

A więc:

1) Prawo do pracy: stoimy na stanowisku, iż dobrze zrozumiany interes ogółu wymaga, aby jaknajwiększa ilość obywateli zajmowała się pracą produkcyjną. Jesteśmy obecnie świadkami garnięcia się masy ludwej żydowskiej do tejże pracy. Niestety, panujący obecnie antysemityzm zamyka wszędzie drzwi przed żydowskim robotnikiem i pracownikiem. Żądamy przeto od samorządu miejskiego, by jako przedsiębiorca nie odmawiał pracy robotnikom i pracownikom tylko dlatego, że są żydami! Żądanie to wystawiamy wszędzie, gdzie się znajdują żydowscy robotnicy i pracownicy. Możemy też w tym miejscu stwierdzić, że we wszystkich miastach to nasze elementarne żądanie, znajduje coraz większe zrozumienie. Wyjątek pod tym względem stanowi tylko Łódź!

Dla ilustracji dosyć przytoczyć tylko następujące cyfry. W Warszawie przyjęto do robót publicznych przeszło 500 żydowskich robotników, a w Łodzi do robót kanalizacyjnych przyjęto na ogólną ilość zatrudnionych 1.500 robotników, zaledwie 18 żydów!

Na kilkuset zaś robotników, zatrudnionych przez Wydział Gospodarczy i Budowlany Magistratu łódzkiego, zatrudniono żydów — zaledwie 5.

2) Drugim żądaniem elementarnym żydowskiej klasy robotniczej jest szkoła z macierzystym językiem wykładowym — językiem żydowskim. Jest to żądanie ogólne dla wszystkich żydowskich robotników, gdziekolwiek się znajdują. Zdajemy sobie również doskonale sprawę, iż w formie ostatecznej kwestja ta zostanie załatwiona na drodze ogólnopaństwowej. Jednakże już istniejące szkoły z żydowskim językiem wykładowym, utrzymywane kosztem niesłychanych wysiłków żydowskiej klasy robotniczej, mają bezwzględne prawo do otrzymania, zapomóg z Kasy Miejskiej chociażby w wysokości, jaką samorządy miejskie łożą na powszechne szkoły wszelakich innych typów, gdyż w przeciwnym razie okazałyby się, iż część obywateli jest podwójnie obciążona, co już napewno nie licuje z pojęciem demokratycznego samorządu.

I rzeczywiście musimy stwierdzić, iż prawie wszystkie samorządy miejskie w miastach, gdzie szkoły takie istnieją, rozumiały już tę elementarną prawdę i w mniejszym lub większym stopniu udzielają subsydjów z kasy miejskiej na rzecz tychże szkół i znowu jedyny wyjątek pod tym względem stanowi obecny samorząd łódzki, który podczas całej kadencji ani grosza nie udzielił tym szkołom, horykającym się tak strasznie o swe istnienie.

Jeżeli do powyższego dodamy jeszcze ogólny stosunek obecnej większości do nas i do naszych wystąpień jako wyrazielieli potrzeb i bolączek najbiedniejszej i najbardziej bezprawnej i poniżanej części obywateli naszego miasta, stosunek polegający na systematycznym terroryzowaniu nas, na bezwzględnej poniżaniu i zohydżaniu naszych przekonań i świętości, to wówczas stanie się zrozumiałem dla każdego dobrze myślącego człowieka, iż broń, której chwyciliśmy się przy ostatnich rozprawach budżetowych, polegająca na dokładnym parlamentarnym wykorzystaniu regulaminu, — została wciśnięta nam w ręce przez antydemokratyczne postępowanie większości.

W głębokim przeświadczeniu, iż walka nasza o szczytne hasła społecznego wyzwolenia ludzkości, prowadzi do świetlanej przyszłości, powszechnego braterstwa i zgody narodów, dla dobra kraju i zamieszkałych w nim ludów, oświadczamy, iż w dalszym ciągu będziemy bezustannie walczyli o nasze prawa i postulaty.

Oświadczenie niniejsze prosimy wciągnąć do protokołu posiedzenia Rady Miejskiej*.

b) r. Holenderskiego w imieniu fr. Poalej-Sjon:

„W związku z obstrukcją, którą zmuszony jestem prowadzić przy rozpatrzeniu zamierzeń skarbowych na rok 1927 | 28 większość R. M. rozpowszechnia pogłoski, które mają za zadanie obalamowanie opinji publicznej co do prawdziwego charakteru tego kroku mego.

Obecna większość Rady Miejskiej swem nieprzejednanem, wprost brutalnem zachowaniem się wobec opozycji, podrywa samą istotę demokratycznego ustroju samorządowego. Po wyszukaniu wszelkich możliwych dróg, aby większość zadośćuczyniła słusznym żądanom reprezentowanych przezemnie robotników żydowskich — zmuszony byłem chwycić się ostatecznego środka parlamentarnego — obstrukcji. Przez obstrukcję wyrażam najostrejszy protest przeciwko brutalnemu zachowaniu się większości wobec mniejszości Rady Miejskiej. Pod płaszczykiem złe rozumianej demokracji — większość odrzuca nasluszniejsze żądania przedstawicieli robotniczych wogóle i w szczególności żą-

dania przedstawicieli robotników żydowskich. Dość aby, najślusznieszy nawet wniosek był postawiony przezemnie, aby był przez większość odrzucony.

Przez cały czas kadencji obecnej Rady Miejskiej żądam subsydjowania żydowskich szkół robotniczych — co poprzednio R. M. zadośćuczyniła.

Obecnie większa część samorządów miejskich Rzeczypospolitej Polskiej z stołecznym miastem Warszawą na czele udziela subsydja tym instytucjom. Wyjątek stanowi R. M. Łodzi.

Oświadczam, iż żądam:

1) aby świeckie robotnicze szkoły żydowskie z językiem wykładowym żydowskim kulturalno-oświatowe instytucje robotników żydowskich były w odpowiedni sposób subsydjowane przez miasto.

2) aby robotnicy żydowscy przyjęci byli do wszelkich robót publicznych, prowadzonych przez miasto, narówni z innymi robotnikami.

3) aby żydowscy pracownicy unysłowi przyjęci byli do instytucyj miejskich.

4) aby w przedsiębiorstwach użyteczności publicznej, których miasto jest współwłaścicielem, przedstawiciele Magistratu, którzy zasiadają tam z ramienia miasta, wpływali, aby do instytucyj tych przyjmowani byli również robotnicy i pracownicy żydowscy.

Oto cel obstrukcji prowadzonej przezemnie.

W końcu zaznaczam, iż żadne pogroźki nie skłonią mnie do zaniechania walki o słuszne żądania żydowskich mas robotniczych.

Oświadczenie moje proszę wnieść do protokołu.“

(Dok. nastąpi).

O k ó l n i k N r. 6.

Uchwałą Magistratu Nr. 68 z dnia 25 stycznia 1927 roku postanowiono ogłaszać konkurencje na wszelkie większe roboty, przekazywane Wydziałowi Budownictwa do wykonania na rachunek poszczególnych Wydziałów Zarządu Miejskiego. Warsztaty Miejskie otrzymają do wykonania daną robotę tylko w tym wypadku, o ile nie będą droższe od innych, stających do konkurencji przedsiębiorstw prywatnych.

Podając powyższe do wiadomości i zastosowania, zaznaczamy, iż tylko pilne roboty, uznane za takie przez poszczególne Wydziały Zarządu Miejskiego, winny być wykonywane przez Warsztaty Miejskie bez ogłaszania konkurencji. Na zamówieniach pilnych, kierowanych do Wydziału Budownictwa, zainteresowane Wydziały Zarządu Miejskiego winny czynić adnotację: „prosimy natychmiast przyjąć do wykonania bez ogłaszania konkurencji“, a w związku z tem akceptować następnie ceny, podane przez Warsztaty Miejskie.

Łódź, dnia 11 lutego 1927 roku.

Prezydent:

(—) M. Cynarski

w/z Dyrektora

Zarządu Miejskiego:

(—) M. Kalinowski

Hojny dar dla Miejskiej Biblioteki Publicznej.

Księgozbiór każdej poważniejszej biblioteki tworzy się prawie zawsze, w początkach swego rozwoju, z darów osób prywatnych, przekazywanych zbierane niejednokrotnie przez dziesiątki lat biblioteki rodzinne — na rzecz księżnic publicznych. Nie wnikając w różnice rozwojowe i w odmiennosć tradycyji kulturalno-społecznych naszego miasta, stwierdzić należy, że zamożniejsze sfery łódzkiej społeczności niezbyt pohoennie naśladowały ofiarność polską w tym kierunku, mimo wielu przykładów, chlubnie w dziejach kultury polskiej zapisanych.

Łódzka Biblioteka Publiczna podstawę do swego istnienia w postaci większego zbioru książek otrzymała... z Warszawy, jako dar z dublikatów tamtejszej Biblioteki Publicznej. Obywatele łódzcy, jako ofiarodawcy, nie są zbyt licznie notowani w kronice naszej Biblioteki Publicznej. A szkoda. Aczkolwiek bowiem dar książkowy dla współczesnej biblioteki naukowej nie jest najważniejszą formą kompletowania księgozbioru, to jednak zasobne biblioteki rodzinne, zbierane niejednokrotnie systematycznie i ze znanstwem, wybitnie wzbogacają księżnice publiczne takimi wydanictwami, jakich już nigdzie nabyć nie można,

Pod takim też kątem oceniać należy ostatni bogaty dar dla łódzkiej Biblioteki Publicznej — tutejszego przemysłowca p. Stanisława Silbersteina, który ofiarował bibliotece cały swój prywatny księgozbiór w ilości przeszło tysiąca tomów, oraz piękną i bogato rzeźbioną, w stylu maurytańskim, szafę biblioteczną. Rodzina p.p. Silbersteinów łamie złą tradycję w stosunkach między społeczeństwem łódzkim a życiem kulturalno-oświatowym naszego miasta; jest to już bowiem drugi poważniejszy dowód jej ofiarności, po uprzednim, przed dwoma laty, przekazaniu Bibliotece Publicznej zbiorów z działu technologii fabrycznej, po zmarłym tragicznie b. p. Mieczysławie Silbersteinie.

Cechą charakterystyczną obecnie ofiarowanego zbioru książek jest przewaga humanistyki. Reprezentowane bowiem są takie przedmioty jak: literatura piękna (polska, francuska, niemiecka, angielska i rosyjska); historia powszechna i monografie historyczne, historia sztuki, filozofja, nauki społeczne i częściowo przyrodnicze. W szczególności spotykamy nazwiska pisarzy polskich: od Kochanowskiego do poetów naszych dni; francuskich: kompletne przeważnie wydania, Racine'a, Hugo, A. France'a, Zoli, Musseta, Rostanda, Moliera; niemieckich: Goethego, Schillera, Lessinga, Heinego; rosyjskich: Puszkina, Dostojewskiego, Lermontowa, Garszina, Czechowa, Bielińskiego i Turgeniewa. Literaturę naukową reprezentują nazwiska takich autorów jak: Wundt, Spinoza, Haeckel, Nietzsche, Bergson i Schopenhauer — w filozofji; Ratzel, Rechis i Feuerbach — jako przyrodnicy; List, Bastiat, Say — z ekonomji i historycy: Graetz, Becker i Thiers.

Nadmienić trzeba, że książki są w bogatej naogół i dobrze zachowanej oprawie, co tembardziej podnosi wartość daru.

Wierzyć należy, iż obywatelski czyn p. Stanisława Silbersteina wkrótce znajdzie licznych naśladowców.

BIULETYN STATYSTYCZNY.

Opracowano w Wydziale Statystycznym Magistratu m. Łodzi.

ZE STATYSTYKI PRZYWOZU I WYWOZU m. ŁODZI.

PRZYWÓZ WĘGLA

ROK MIESIĄC	Waga w tonnach
1922	666.465
1923	719.503
1924	628.189
1925	770.882
Styczeń 1926	
Luty	82.075
Marzec	46.041
Kwiecień	52.611
Maj	27.006
Czerwiec	43.325
Lipiec	56.480
Sierpień	42.035
Wrzesień	51.036
Październik	75.570
Listopad	87.056
Grudzień	94.559
Grudzień	122.008
Ogółem 12 mies.	779.802

PRZYWÓZ BAWELNY i WATY.

ROK MIESIĄC	Waga w tonnach
1922	70.103
1923	51.970
1924	34.564
1925	40.350
Styczeń 1926	
Luty	1.888
Marzec	2.398
Kwiecień	3.818
Maj	5.525
Czerwiec	3.327
Lipiec	3.108
Sierpień	3.169
Wrzesień	4.776
Październik	5.627
Listopad	5.623
Grudzień	5.055
Grudzień	5.336
Ogółem 12 mies.	47.050

PRZYWÓZ WĘŁNY SZTUCZNEJ i NATURALN.

ROK MIESIĄC	Waga w tonnach
1922	16.085
1923	22.300
1924	15.829
1925	9.690
Styczeń 1926	
Luty	341
Marzec	372
Kwiecień	447
Maj	1.100
Czerwiec	1.448
Lipiec	1.504
Sierpień	682
Wrzesień	742
Październik	1.410
Listopad	1.103
Grudzień	1.347
Grudzień	1.364
Ogółem 12 mies.	11.860

WYWÓZ TKANIN LNI- NYCH, WELNIA NYCH i BAWELNIANYCH.

ROK MIESIĄC	Waga w tonnach
1922	71.938
1923	89.258
1924	53.448
1925	61.524
Styczeń 1926	
Luty	4.308
Marzec	4.430
Kwiecień	4.378
Maj	3.871
Czerwiec	2.283
Lipiec	2.497
Sierpień	1.948
Wrzesień	4.691
Październik	6.320
Listopad	6.750
Grudzień	4.973
Grudzień	5.808
Ogółem 12 mies.	52.257

WYWÓZ TKANIN JEDWAB- NYCH i POLJEDWABNYCH.

ROK MIESIĄC	Waga w tonnach
1922	927
1923	289
1924	82
1925	162
Styczeń 1926	
Luty	16
Marzec	14
Kwiecień	20
Maj	135
Czerwiec	495
Lipiec	176
Sierpień	374
Wrzesień	1)
Październik	1)
Listopad	1)
Grudzień	1)
Ogółem 12 mies.	1.230

WYWÓZ TKANIN JUTO- WYCH i KONOPNYCH.

ROK MIESIĄC	Waga w tonnach
1922	380
1923	386
1924	193
1925	326
Styczeń 1926	
Luty	24
Marzec	23
Kwiecień	27
Maj	7
Czerwiec	20
Lipiec	73
Sierpień	734
Wrzesień	269
Październik	—
Listopad	2
Grudzień	—
Ogółem 12 mies.	1.179

1) brak ścisłych danych

Uwaga: Tonna = 1.000 kilogramów.

KRONIKA MIEJSKA.

— **Podziękowanie.** P. Prezydent M. Cynarski, na mocy odnośnej uchwały Magistratu, wystosował w dniu 11 lutego r. b. pismo do p. Ministra Spraw Zagranicznych Augusta Zaleskiego, z wyrażeniem podzięk i wdzięczności za doniosłe jego oświadczenie w sprawie stanowiska Polski względem Niemiec, wypowiedziane w dniu 9 stycznia r. b. przy otwarciu Towarzystwa Badań Międzynarodowych w Warszawie.

W związku z powyższem p. Prezydent w dniu 1. b. m. otrzymał następujące pismo:

„Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Departament Polityczny, Wydział Zachodni.

Do Pana Prezydenta m. Łodzi,
w Łodzi.

Potwierdzając odbiór pisma Pana Prezydenta z dnia 11 lutego r. b., w którym znalazłem wyrazy, podyktowane szlachetnymi uczuciami obywatelskimi, jak i dowód zrozumienia dla doniosłych zagadnień dziejowych chwili obecnej, mam zaszczyt złożyć na ręce Pana Prezydenta szczerze słowa podzięk, prosząc Go o wyrażenie ich również reszcie członków Magistratu m. Łodzi.

Minister:

(—) August Zaleski.

VI Zjazd Lekarzy i Działaczy Sanitarnych Miejskich w Łodzi.

W dniu 25 lutego r. b. odbyło się w Magistracie posiedzenie Komisji Naukowej Komitetu Ścisłego VI Zjazdu Lekarzy i Działaczy Sanitarnych Miejskich, który odbędzie się w Łodzi w dniach 24 i 25 kwietnia r. b. Obradom przewodniczył p. dr. S. Sterling.

Jak wynika ze złożonego przez dr. A. Starzyńskiego sprawozdania z czynności Sekretariatu Zjazdu, rozesłane zostały zawiadomienia o zjeździe przede wszystkim do wszystkich pism lekarskich, nastę-

pnie do około 200 pism codziennych stołecznych i prowincjonalnych. Zawiadomiono pozatem wszystkie miasta, liczące ponad, 20 tysięcy ludności, wszystkie miasteczka (nawet mniejsze) województwa łódzkiego, członków Magistratu i Rady Miejskiej m. Łodzi, rektorów wyższych uczelni, wydziały lekarskie uniwersytetów polskich, politechniki, szereg towarzystw naukowych, higienicznych, towarzystwa lekarskie, władze państwowe i wojskowe oraz kilkadziesiąt osób ze świata lekarskiego i technicznego.

Dalej dr. Starzyński zakomunikował, iż Generalna Dyrekcja Służby Zdrowia w Warszawie wyraziła życzenie, by na Zjeździe omówiona była sprawa walki ze szczurami, którą Łódź przeprowadziła w roku ubiegłym.

Referat ten powierzony został dr. Szmerłowskiemu, lekarzowi sanitarnemu, który opracuje go wspólnie z dr. Prechnerem.

W myśl propozycji referenta tematu „Walka z dymem”, p. inż. Rudolfa z Warszawy, postanowiono referat ten podzielić na 3 części: „Omówienie naukowe zagadnienia walki z dymem w miastach” (referent inż. Rudolf), „Stan obecny w środowiskach przemysłowych” (referent inż. Rodewald, kierownik Oddziału Technicznego Wydziału Budownictwa), oraz „Praktyczne środki, zabezpieczające powietrze od zadymienia” (referent jeszcze nie wyznaczony).

Wobec tego, iż kwestja usuwania nieczystości z miasta, omawiana będzie obszernie na Zjeździe inżynierów sanitarnych w Warszawie, postanowiono ramy tego tematu zwięzić do zagadnień wyłącznie wodociągowo-kanalizacyjnych, które jednak będą omawiane w związku z doświadczeniami w tej sprawie miast Piotrkowa i Radomia, gdzie

budowę prowadzi przedsiębiorstwo Ullen et C-o.

W końcu Komisja postanowiła zwrócić się do prof. Z. Lorentza z prośbą o opracowanie i ogłoszenie przed ustalonymi referatami — krótkiego odczytu o historii Łodzi.

— **Nowy Kinematograf Oświatowy Miejski.** Wydział Oświaty i Kultury, w myśl życzeń Rady Miejskiej i Magistratu, zamierza w r. b. przystąpić do realizacji budowy w północnej części miasta Miejskiego Kinematografu Oświatowego wraz z czytelnią dla dorosłych i salą odczytową.

W związku z tem Magistrat postanowił powołać Komisję, złożoną z pp. ławników Kruczkowskiego, Folkierskiego i Kulamowicza, celem podjęcia pertraktacji z właścicielami gruntów na Bałutach pod budowę gmachu drugiego Miejskiego Kina Oświatowego.

— **Komitet Budowy Teatru Miejskiego w Łodzi.** W dniu 23 lutego 1927 roku odbyło się w gabinecie Prezydenta m. Łodzi I. posiedzenie Komisji Budowlanej Komitetu Budowy Teatru Miejskiego przy Magistracie m. Łodzi.

Obecni byli pp.: Prezydent M. Cynarski, ławnik K. Folkierski, dyr. B. Górczyński, inż. L. Golc, dyr. M. Dienstl-Dąbrowa, architekt D. Lande oraz wicedyrektor M. Kalinowski.

Po zagajeniu posiedzenia przez p. prezydenta M. Cynarskiego, jako przewodniczącego Komitetu, oraz przyjęciu do wiadomości sprawozdania z obecnego stanu budowy gmachu teatralnego w Łodzi, przystąpiono do wyboru przewodniczącego Komisji Budowlanej. Na stanowisko to został większością głosów wybrany p. inż. L. Golc, który też objął dalsze przewodnictwo na tem posiedzeniu.

Wobec tego, że, w myśl par. 9 regulaminu, Komisja winna się składać z 6 członków oraz kierownika budowy, postanowiono zwrócić się

do Komitetu z prośbą o powołanie do Komisji jeszcze jednego członka na miejsce p. architekta D. Lande, który wchodzi do Komisji z urzędu.

Projekt umowy, jaka ma być zawarta przez Magistrat z pp. architektami Cz. Przybylskim i D. Lande w sprawie nadzoru nad budową tegoż gmachu, został przez Komisję z pewnemi zmianami zaakceptowany.

Następnie wypowiedziano się przeciw wydzierżawieniu placu, nabytego pod budowę gmachu teatralnego od sukces. małż. Sulikowskich, Syndykatomu Rolniczemu w Łodzi, postanawiając zwrócić się do Magistratu z prośbą o oddanie tegoż placu do dyspozycji Komisji w terminie do dnia 1 lipca 1927 roku.

Również zdecydowano przystąpić do załatwienia formalności, związanych ze zmianą konfiguracji cmentarza cerkiewnego przy parafii prawosł. św. Aleksandra w Łodzi.

W wolnych wnioskach postanowiono posiedzenia Komisji zwoływać raz na miesiąc w ostatniej dekadzie każdego miesiąca w gabinecie prezydenta m. Łodzi.

W dniu 2 marca 1927 r. odbyło się pierwsze posiedzenie Komisji Finansowej Komitetu.

W posiedzeniu brali udział: pp. Przewodniczący Komitetu prezydent M. Cynarski, zastępca przewodniczącego radny A. Idźkowski, członkowie Komisji: dyr. W. Hordyński, dyr. L. Gajewicz i dyr. R. Oberfeld; dalej architekt D. Lande, kierownik Biura Komitetu — wicedyrektor M. Kalinowski i kierownik Oddziału Prasowego red. M. Tarłowski.

Posiedzenie zaigaił p. prezydent M. Cynarski, zaznajamiając zebranych z regulaminem Komitetu. Po przyjęciu do wiadomości sprawozdania z obecnego stanu budowy gmachu teatralnego w Łodzi, przystąpiono do wyboru przewodniczącego Komisji. Wobec tego, że p. dr. M. Barciński rzekł się godności

członka Komitetu, uchwalono zwrócić się do Magistratu i Rady Miejskiej z wnioskiem o powołanie na jego miejsce do Komisji Finansowej p. wiceprezydenta] W. Groszkowskiego. Wybór przewodniczącego Komisji zdecydowano odłożyć do następnego posiedzenia.

P. prezydent M. Cynarski prosił zebranych o wypowiedzenie się, czy zasadniczo gmach teatralny winien być budowany przez Zarząd Miejski, czy też przez społeczeństwo. W wyniku dyskusji, Komisja uznała, iż w obecnej chwili nie może być mowy o zbieraniu jakichkolwiek składek na budowę gmachu teatralnego w Łodzi, który winien, być budowany przez Zarząd Miejski przy pomocy społeczeństwa.

W wyniku obrad — po zapoznaniu się ze stanem finansowym Komitetu — postanowiono zwrócić się:

1) do Magistratu m. Łodzi, z prośbą: a) o wniesienie do budżetu Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1927/28 na budowę gmachu teatralnego kwoty zł. 150,000, b) o przyspieszenie wprowadzenia w życie uchwały Rady Miejskiej z dn. 9. czerwca 1925 r. w sprawie poboru na budowę gmachu teatralnego specjalnego dodatku inwestycyjnego do wszystkich podatków miejskich;

2) do b. Polskiego Towarzystwa Teatralnego w Łodzi, z prośbą przekazania Komitetowi wszystkich papierów wartościowych, stanowiących jego własność, a znajdujących się w różnych bankach łódzkich.

— **Posiedzenie Rady Szkolnej m. Łodzi.** W poniedziałek, dnia 28 ub. m. odbyło się pod przewodnictwem d-ra St. Skalskiego posiedzenie Rady Szkolnej m. Łodzi.

Po zatwierdzeniu protokołu poprzedniego posiedzenia i odczytaniu komunikatów, przystąpiono do rozpatrywania nagłego wniosku r. Papisa w sprawie mającego się odbyć „Miesiąca książki”. Po ożywionej dyskusji, postanowiono wydać w tej

sprawie specjalną odezwę do opiek szkolnych.

Następnie Rada Szkolna m. Łodzi z uznaniem przyjęła do wiadomości fakt, zakomunikowany przez r. Papisa, iż Rada Miejska m. Łodzi uchwaliła założyć VI-ą Wypożyczalnię książek dla dzieci i młodzieży. W związku z powyższem przyjęto dezyderat, aby przy budowie przez samorząd miejski nowych gmachów szkolnych uwzględnione były lokale dla bibliotek szkolnych.

Pozatem uchwalono wystąpić do władz miejskich z prośbą o przywrócenie kredytów na dalsze prowadzenie letniego sanatorium dla dzieci lekko-gruźliczych w Łągiewnikach.

W końcu posiedzenia załatwiono szereg podań nauczycieli szkół powszechnych o przydzielenie im mieszkań oraz zatwierdzono skład nowowybranych opiek szkolnych.

— **Walka z żebractwem.** Z inicjatywy Wydziału Opieki Społecznej, w porozumieniu z Komisarjatem Rządu, odbyła się w dniu 2. b. m. w Komisarjacie konferencja w sprawie zwalczania żebractwa.

W konferencji, której przewodniczył p. Komisarz Rządu — St. Łyżcki, brali nadto udział: pp. ławnik Wydziału Opieki Społecznej W. Adamski, naczelnik tegoż Wydziału T. Wisławski, komendant wojewódzki policji państwowej podinspektor A. Niedzielski oraz komendant policji państwowej na m. Łódź, nadkomisarz L. Lzydorzycyk.

W wyniku konferencji postanowiono, iż wydane zostanie odpowiednie rozporządzenie, zabraniające żebractwa ulicznego. W myśl tego rozporządzenia, uprawiający żebraninę kalecy odstawiani będą do Miejskiego Domu Starców i Kalek, zdolni do pracy — do Miejskich Domów Pracy, mianowicie mężczyźni do Domu Pracy dla Mężczyzn przy ul. Strzelców Kaniowskich 32, kobiety — do Domu Pracy dla Kobiet przy ul. Cmentarnej Nr. 10-a.

— **Zachorowania na choroby zakaźne w Łodzi.** W ubiegłym tygodniu, t. j. od dnia 27.II do 5.III r. b. włącznie, zgłoszono do Oddziału Sanitarnego przy Wydziale Zdrowotności Publicznej następujące wypadki chorób zakaźnych:

Dur brzuszny 3 wypadków (w ub. tygodniu 5 wypadków), płonica 32 (31), błonica 12 (17), odra 36 (67), drętwnica karku 1 (0), gorączka płożogowa 0 (8), róża 1 (0), krztusiec 0 (0), razem 85 wypadków (112).

Z ŻYCIA MIAST POLSKICH.

Z Rad Miejskich w Wielkopolsce.

Ostatnio nastąpiło ukonstytuowanie się Rad Miejskich w szeregu miast wielkopolskich.

M. in. w m. Ostrowie przewodniczącym Rady Miejskiej wybrany został p. inż. Stanisław Rzeszelski, (Ch. D.), zastępcą p. Suda (P. P. S.), sekretarzem p. Lis (N. P. R.).

Również Rada Miejska w Środzie dokonała na ostatniem posiedzeniu wyboru nowego biura, przy czem przewodniczącym wybrany został p. Wł. Śmiśniewicz, zastępcą przewodn. p. Fr. Pankowski, sekretarzem p. Bajoński, zastępcą sekr. p. Lipiński.

Wreszcie do prezydjum Rady Miejskiej m. Rogoźna na rok 1927 wybrani zostali pp.: radca zdrowia dr. Wysocki — jako przewodniczący, Likowski — zast. przewodniczącego, Michalak — sekretarz, Koczorowski — zast. sekretarza.

Ponowne unieważnienie wyborów prezydjum Rady Miejskiej w Mysłowicach.

Jak donosiliśmy, w dniu 17 m. ub. Rada Miejska m. Mysłowic dokonała ponownych wyborów prezydjum Rady i niepłatnych członków Magistratu, wobec unieważnienia pierwszego wyboru ze względów formalnych.

Jednakowoż i te ponowne wybory zostały znowu unieważnione, jako dokonane na zebraniu Rady, zwołanem przez przewodniczącego, którego poprzedni wybór był nieformalny.

Trzecie z kolei konstytucyjne posiedzenie Rady m. Mysłowic odbędzie się prawdopodobnie w przyszłym tygodniu.

O wybory do Rady Miejskiej w Kaliszu.

W 1925 r. 11 radnych bloku narodowego, po uchwaleniu wotum nieufności dla prezesa Rady Miejskiej, p. Michalskiego, wystąpiło z Rady, która odąd, zamiast przepisowych 34 członków, liczy ich tylko 23.

Obecnie Magistrat m. Kalisza rozpisał wybory uzupełniające do Rady Miejskiej, które mają się odbyć w b. miesiącu.

W sprawie powyższej odbyło się szereg zebrań i wieców rozlicznych organizacji związków zawodowych, kupiectwa, pracowników umysłowych i t. p., w wyniku których ostatnio złożono w Urzędzie Wojewódzkim w Łodzi obszerny memoriał, podpisany przez 22 organizacje, a domagający się bezwzględnego rozwiązania Rady i rozpisania nowych wyborów.

Nowe Rady miejskie na G. Śląsku.

Ponieważ protesty o unieważnienie wyborów komunalnych w Katowicach zostały przez Województwo nie uwzględnione, pierwsze posiedzenie nowej Rady Miejskiej odbędzie się około 15 b. m. w sali Sejmu śląskiego.

Natomiast władze unieważniły wybory komunalne w Rybniku. Nowe wyboryznaczono na dzień 15 marca. r. b.